

Wynik ucznia	PEWNOŚĆ SIEBIE I SKUTECZNOŚĆ
Czas trwania	90 minut
Wymagania dotyczące pokoju	Przygotuj salę tak, aby „aktorzy” byli widoczni dla całej klasy.
Cel uczenia się	○ Młodzi ludzie mają pewność, że aktywnie angażują się w różne fora/sytuacje wykraczające poza ich strefę komfortu. ○ Młodzi ludzie chętnie podejmują nowe zajęcia i poznają nowych ludzi ○ Identyfikacja różnych postaw wobec konfliktu ○ Zrozumienie wpływu emocji na wynik konfliktu ○ Rozważenie osobistej odpowiedzialności w konflikcie ○ Aby omówić różnice kulturowe prowadzące do konfliktu
Opis działania (krok po kroku)	
0,00	Wyjaśnij, że ćwiczenie będzie obejmowało krótkie odgrywanie ról przez niektórych uczniów. Osoby niebiorące udziału powinny obserwować, jak rozwija się konflikt ukazany w odgrywanej scenie i jaką rolę odgrywa w nim każda postać. Powinni także robić notatki na temat różnych emocji i postaw, jakie widzą bohaterowie.
5.00	Przeczytaj scenariusz klasie i poproś aktorów o rozpoczęcie odgrywania ról.
8.00	Co jakiś czas nawołuj do zmiany gatunku: dramat, opera mydlana, kryminał – lub inny według własnego wyboru (co dwie minuty). Odgrywanie ról powinno być kontynuowane, dopóki gracze nie osiągną porozumienia lub dopóki nie poczujesz, że główne cele zostały osiągnięte
20.00	Podsumowanie i ocena Rozpocznij od poproszenia czterech aktorów, aby wyszli ze swoich ról i zastanowili się nad procesem: ○ Jak się czujesz po tym, jak poszło odgrywanie ról? ○ Czy trudno było ci zagrać rolę, którą ci wyznaczono? Czy czujesz się zadowolony ze sposobu, w jaki to zrobiłeś?

30.00	Pytania do całej klasy: ○ Czy scenariusz uznałeś za realistyczny? Czy takie nieporozumienie mogłoby mieć miejsce w Twoim środowisku rodzinnym lub społecznym? ○ Jakie emocje rozpoznałeś wśród bohaterów? Które z nich były bardziej, a które najmniej pomocne w osiągnięciu pokojowego rozwiązania? ○ Czy sądzisz, że różne emocje, jakie ludzie okazują (a nawet emocje, których doświadczają) zależą od ich pochodzenia kulturowego? ○ Jak wyjaśnisz postawę Avy podczas konfliktu? Czy uważacie, że słusznie nie wdawała się w dyskusję? ○ Czy sądzisz, że ogólnie rzecz biorąc, ważniejsze jest „osiągnięcie porozumienia” czy osiągnięcie „właściwego wyniku”? Jakie niebezpieczeństwa wiążą się z podążaniem za którymkolwiek z nich? ○ Czy przychodzą Ci na myśl decyzje, w które byłeś zaangażowany, w których przyjąłeś rolę podobną do którejkolwiek z postaci w tym scenariuszu? Która rola była Ci najbliższa? ○ Czy konflikt jest prawdziwy? Czy w społeczeństwie, w którym żyjesz, istnieją inne „typowe” konflikty międzypokoleniowe? ○ Czy możesz wyciągnąć wnioski z odgrywania ról na temat tego, jak zachować się w konflikcie? Czy uważasz, że te lekcje można zastosować w innych sytuacjach i kulturach?
Materiały	Skopiuj scenariusz i role i rozdaj je czterem ochotnikom tuż przed rozpoczęciem sesji. Wyjaśnij im, że powinni odegrać scenkę ze spotkania rodzinnego, dopóki nie znajdą rozwiązania opisanego konfliktu. Jeśli uważasz, że to pomoże, możesz poprosić ich, aby byli gotowi dostosować swoje role do określonych gatunków, które będziesz ogłaszać w określonych odstępach czasu podczas przedstawienia, na przykład telenoweli lub thrillera (patrz poniżej). Nie powinni pokazywać sobie nawzajem swoich kart ról. Papier listowy i długopisy dla pozostałych uczniów.
Pomoce i sprzęt szkoleniowy	Możesz poprosić ochotników do tych czterech ról lub wybrać osoby, o których wiesz, że będą się czuć komfortowo w ich odgrywaniu. Po otrzymaniu ról daj aktorom kilka minut na przygotowanie się i wykorzystaj ten czas na wyjaśnienie zadania reszcie klasy. Może to być również okazja, aby zachęcić ich do wspierania tych, którzy przejmują te role. Nie pozwalaj, aby przedstawienie trwało zbyt długo: zmień gatunek, jeśli tempo zwalnia lub jeśli masz wrażenie, że aktorzy kręcą się w kółko. Pamiętaj, aby zarezerwować co najmniej 30 minut na podsumowanie i ocenę, ponieważ zapewniają one ważne możliwości uczenia się. W zależności od aktorów i sposobu, w jaki toczy się przedstawienie, można nie chcieć wprowadzać zmiany gatunku, ale raczej pozwolić spektaklowi toczyć się dalej, tak aby w pełni wykorzystać rozwój fabuły. Kiedy będziesz omawiać emocje, które zidentyfikowali obserwatorzy, powiedz im, że aktorzy zostali poproszeni o reprezentowanie postaw:

	Konkurencja (Nadia) Współpraca (Mariam) Uległość (Afram) Unikanie (Ava)
Uwagi	Uczniowie prawie na pewno uznają współpracę za najbardziej przydatną w osiągnięciu rozwiązania, ale możesz chcieć zbadać przykłady konfliktów, w przypadku których czują, że współpraca działanie nie jest właściwe: na przykład tam, gdzie współpraca może oznaczać poświęcenie pewnych zasad.
	Działanie opiera się na TEATRZE UCIŚNIONYCH AUGUSTO BOALA , który jest przeznaczony zarówno dla aktorów, jak i nieaktorów. Powinienes jednak upewnić się, że twoja klasa czuje się komfortowo pracując w ten sposób i że szczególnie aktorzy nie będą się obawiać odgrywania scenariusza przed swoimi rówieśnikami.

Karty ról i scenariusz

Scenariusz

Scena to spotkanie rodzinne, pierwsze od kilku miesięcy. Kolacja właśnie się zaczęła, kiedy dziadek Afram zwraca się do swojej 15-letniej wnuczki Mariam i pyta ją, co planuje studiować na studiach. Mariam nie powiedziała rodzinie, że zamierza iść do szkoły teatralnej. Jej rodzice zawsze oczekiwali, że pójdzie do zawodu pielęgniarki, tak jak jej ciotka Ava. Postanawia, że teraz jest czas, aby powiedzieć im o swoich planach.

Oprócz Mariam, Aframa i Avey przy stole zasiada także matka Mariam, Nadia.

Nadia

Jesteś przekonany, że Twoja córka będzie nieszczęśliwa przez całe życie, jeśli będzie próbowała kontynuować karierę aktorską. Jest to zawód, w którym znalezienie pracy jest trudne i niepewne, a przy tym nie daje zabezpieczenia finansowego. Nie można zaakceptować tego, że pójdzie do szkoły teatralnej, choć widać, że właśnie to zdecydowała. Uważasz to za błędną decyzję i wiesz, że ona będzie tego później żałować. Chociaż jest teraz na Ciebie zła za to, że nie poparłeś jej decyzji, nie zmienisz zdania i wierzysz, że będzie Ci wdzięczna, gdy lepiej zrozumie sytuację. Wiesz, że tak będzie lepiej dla jej własnego szczęścia i bezpieczeństwa.

Ava

Jesteś pielęgniarką i doskonale rozumiesz wszystkie trudności związane z pracą w tym zawodzie. Nie widzisz nic szczególnie korzystnego w pójściu Mariam na pielęgniarstwo, ale nie masz zamiaru opowiadać się po żadnej ze stron w tej argumentacji. Myślisz, że ta decyzja nie ma nic wspólnego z tobą: dotyczy Mariam i jej rodziców. Uważasz, że Mariam powinna mieć możliwość zdecydowania, co według niej jest dla niej najlepsze, ale nie sądzisz, że w tej chwili to twoje miejsce,

	aby to powiedzieć.
Afram Bardzo kochasz swoją wnuczkę, ale jesteś zaskoczony i zawiedziony jej decyzją o rozpoczęciu studiów teatralnych. Wiesz, że jest bardzo utalentowana i może odnieść sukces w różnych dziedzinach, więc będziesz próbował ją przekonać, aby studiowała coś bardziej odpowiedniego. Uważasz, że teatr nie jest przydatny i nie cieszy się dobrą opinią wśród młodych kobiet. Wolałbyś, żeby Mariam znalazła coś bardziej godnego szacunku, wartościowego i bardziej odpowiadającego jej umiejętnościom. Nie chcesz jednak namawiać Mariam do zrobienia czegoś, co nie jest nią zainteresowane lub co nie sprawia jej przyjemności. Ostatecznie możesz być gotowy zaakceptować jej stanowisko, jeśli naprawdę jest zdecydowana, że nie może zrobić nic innego.	Mariam Myślałaś o tej decyzji od wielu miesięcy, ale wcześniej nie rozmawiałaś o tym z rodziną. Wiesz, że chcesz studiować teatr i zostać zawodowym aktorem. Jesteś bardzo zdeterminowana, żeby to właśnie zrobić. co zrobisz: nie zamierzasz być zmuszany przez rodzinę do podjęcia zawodu, który Cię nie interesuje. Wiesz, że nie ma sensu studiować niczego innego jako opcji dodatkowej, bo będzie to kosztowne i czasochłonne i tylko sprawi, że trudniej będzie ci robić to, do czego według ciebie najlepiej się nadajesz. Nie zmienisz swojej decyzji o studiowaniu dramatu, ale potrzebujesz wsparcia rodziny, więc spróbuj również wyjaśnić swoją decyzję jak tylko możesz i staraj się, aby zobaczyli Twój punkt widzenia.

Wynik ucznia	PEWNOŚĆ SIEBIE I POCZUCIE WŁASNEJ WARTOŚCI		
Działanie oceniające pod kątem wyniku :			
AKWIARIUM			
Kryteria oceniania (stwierdzenia te pisane są w pierwszej osobie, ale mogą być wykorzystywane zarówno do oceny uczniów przez nauczyciela, jak i do samooceny uczniów).			
Wczesny	Rozwój	Bezpieczne	

Chętnie angażuję się w zajęcia w małych grupach przyjaciół. Cenię indywidualność swoją i innych.	Jestem pewny siebie, że poznaję nowych ludzi, podejmuję nowe działania i jestem otwarty na nowe pomysły i perspektywy. Cenię indywidualność swoją i innych. Uczę się na trudnych doświadczeniach.	Jestem pewny siebie, że mogę podejmować nowe działania, poznawać nowych ludzi i pracować w okolicznościach, których nie znam. Jestem otwarty na nowe pomysły i perspektywy, które stanowią wyzwanie dla moich własnych. Cenię indywidualność swoją i innych. Uczę się na trudnych doświadczeniach. Jestem zdeterminowany, aby osiągnąć swoje cele
CZAS TRWANIA	Godzinę lub dwie	
Wymagania dotyczące pokoju	Upewnij się, że przestrzeń fizyczna pozwala na ustawienie akwarium: ○ Kilka krzeseł w wewnętrznym kręgu (w razie potrzeby podniesionych, aby wszyscy byli widoczni) ○ Koncentryczne pierścienie krzeseł i/lub okrągłych stołów wokół wewnętrznego okręgu ○ Przejścia umożliwiające łatwy dostęp do wewnętrznego kręgu ○ Mikrofony w razie potrzeby ○ Czasami pomocne są flipcharty lub papier na ścianach do pisemnego lub graficznego zapisu kluczowych pomysłów	
Opis działania ewaluacyjnego (krok po kroku)		
	Rozmowa w małej grupie lub proces dialogu prowadzony w otoczeniu obejmującym większą grupę obserwatorów/słuchaczy. Akwarium to ćwiczenie empiryczne, które umożliwia aktywne uczestnictwo poprzez dyskusję osób znajdujących się w „akwarium” i aktywną obserwację osób znajdujących się na zewnątrz. Pomyśl o akwarium jak o centralnej scenie, wokół której siedzą obserwatorzy. Typowy układ akwariów obejmuje wewnętrzny krąg krzeseł dla około pięciu do ośmiu osób, a	

	wokół wewnętrznego kręgu rozmieszczonych jest więcej krzeseł dla obserwatorów. Kroki:
0,00	1. Zaproponuj główny temat akwariów: może to być osobiste spojrzenie na konkretną kwestię, sesja pytań i odpowiedzi na temat czegoś, czego wcześniej się uczyłeś lub czego doświadczyłeś, lub debata pomiędzy różnymi zainteresowanymi stronami.
5.00	2. Poproś uczniów, aby poświęcili kilka minut na indywidualną refleksję nad proponowanym tematem i zapisali na karteczce samoprzylepnej pytanie lub kwestię, którą chcieliby omówić podczas ćwiczenia. 3. Umieść wszystkie karteczki samoprzylepne w kapeluszu lub pudełku.
15.00	4. Poproś trzech lub czterech uczniów, aby usiedli w wewnętrznym kręgu, a reszcie grupy powiedz, aby usiedli w rzędach wokół nich. Poproś uczniów w wewnętrznym kręgu, aby zaczęli „wyszukiwać” pytania lub problemy z ramki i omawiać je, ale dając każdemu pytaniu odpowiednią ilość czasu przed przejściem do następnego. Powiedz klasie, że gdy ktoś z zewnętrznego kręgu chce zabrać głos w dyskusji, powinien dotknąć ramienia osoby z wewnętrznego kręgu, którą chce zastąpić, a następnie usiąść i usiąść na jej miejscu. Osoba dotknięta musi usiąść gdzieś w skrajnych rzędach. (minimum 30 minut)
45,00	Zapewnia skupienie dyskusji w kręgu wewnętrznym i wymianę aktorów pomiędzy kręgiem wewnętrznym i zewnętrznym.
60,00	Po zakończeniu sesji przeprowadź podsumowanie w oparciu o następujące pytania: ○ Jak się czułeś, uczestnicząc w kręgach wewnętrznym i zewnętrznym? ○ Jaka była dynamika zajęć podczas sesji? ○ Czy jesteś zadowolony z dyskusji i odpowiedzi na poruszane tematy? ○ Czego się nauczyłeś, co może przydać się w przyszłości? OBSERWUJ UCZNIÓW I OCENIAJ ICH POD WZGLĘDEM STOPNIA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY.

Materiały	Markery, długopisy, karteczki samoprzylepne, pudełko lub czapeczka, flipchart
Opis	Więcej informacji na temat techniki Fish Bowl można znaleźć na stronie: http://www.kstoolkit.org/Fish+Bowl .